

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a MIÉP - Jobbik a Harmadik Út Párt 2006-2007. évi
gazdálkodása törvényességének ellenőrzéséről

0912

2009. május

3. Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság

3.1. Szabályszerűségi Ellenőrzési Főcsoport

Iktatószám: V-3018-036/2008.

Témaszám: 930

Vizsgálat-azonosító szám: V-430

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Lóránt Zoltán

főigazgató

Az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Dr. Elek János

általános főigazgató-helyettes

Az ellenőrzést vezette:

Horváth Balázs

főcsoportfőnök-helyettes

Az összefoglaló jelentést készítette:

Dr. Veress Tiborné

számvevő

Az ellenőrzést végezték:

Dr. Veress Tiborné

számvevő

Tóth István

tanácsadó

Vincze B. Róbert

számvevő

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	7
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	10
1. A Párt éves beszámolási kötelezettsége	10
2. A Pártnak a beszámoló összeállítására és az azt alátámasztó könyvvezetésre vonatkozó belső szabályozása, gyakorlata	10
2.1. A számviteli szabályozás rendszere	10
2.2. A könyvvezetés gyakorlata, szabályszerűsége	11
2.3. A bizonylati elv és fegyelem érvényesülése	12
3. A Párt bevételszerző, gazdálkodó tevékenysége	13
4. A Párt belső ellenőrzési rendszere	14

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Art.	Az adózás rendjéről szóló – többször módosított – 2003. évi XCII. törvény
ÁSZ	Állami Számvevőszék
Párt párttörvény	MIÉP – Jobbik a Harmadik Út Párt A pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló – többször módosított – 1989. évi XXXIII. törvény
számviteli törvény	A számvitelről szóló – többször módosított – 2000. évi C. törvény
választási törvény	A választási eljárásról szóló – többször módosított – 1997. évi C. törvény

JELENTÉS

a MIÉP – Jobbik a Harmadik Út Párt 2006-2007. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 5. §-a és 16. § (2) bekezdése, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló – többször módosított – 1989. évi XXXIII. törvény (párttörvény) 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az Állami Számvevőszék (ÁSZ) jogosult. Az ÁSZ a párttörvény 10. § (3) bekezdése szerint kétévenként ellenőrzi a rendszeres költségvetési támogatásban részesülő pártokat. E törvényi felhatalmazásokra figyelemmel az ÁSZ 2008. évi ellenőrzési tervének megfelelően vizsgálta a MIÉP – Jobbik a Harmadik Út Párt (Párt) 2006–2007. évi gazdálkodásának törvényességét.

A Párt 2005 végén alakult, a 2006. évi országgyűlési képviseléválasztáson elért eredménye alapján 2006-tól jogosult rendszeres költségvetési támogatásra, így az ÁSZ első alkalommal vizsgálta gazdálkodásának törvényességét.

Az ellenőrzés célja arra irányult, hogy:

- a Párt eleget tett-e a párttörvényben foglalt éves beszámolási kötelezettségének, megbízható adatközlésnek;
- a könyvvizetés, a gazdálkodás során betartották-e a számvitelről szóló – többször módosított – 2000. évi C. tv. (számviteli törvény) és az egyéb jogszabályok rendelkezéseit, a belső előírásokat;
- a Párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel, nem folytatott-e a párttörvény által tiltott gazdálkodó tevékenységet, nem fogadott-e el tiltott vagyoni hozzájárulást, illetőleg adományt.

Az ellenőrzés körülményeit illetően általánosságban rögzíteni szükséges¹, hogy:

- a párttörvény 1. sz. melléklete szerinti beszámoló-mintához magyarázatot, útmutatót nem készítettek a jogalkotók, így ennek kitöltése pártonként – kialakított számviteli politikájuknak megfelelően – eltérő lehet;
- a beszámoló-minta a számviteli törvény rendelkezéseivel nem harmonizál, nem felel meg sem a mérleg, sem az eredmény-kimutatás követelményeinek.

¹ Az ÁSZ évek óta javasolja a Kormánynak a pártok ellenőrzéséről készített jelentéseiben a párttörvény módosítását.

A korábbi pártellenőrzések alapján tett jelzésekre is figyelemmel elengedhetetlenül szükséges a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló – többször módosított – 1989. évi XXXIII. törvény, valamint a számviteli törvény előírásainak összehangolása, amely a pártfinanszírozás átláthatóvá tételére benyújtott törvényjavaslatnak szerves része (száma: T/4190).

Az ÁSZ a párttörvény módosításáig a jelenleg hatályos rendelkezéseknek megfelelő – egységes módszertani alapokra helyezett – gyakorlattal folytatja a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzését.

A vizsgálat előkészítésének keretében az ÁSZ 2008. december 10-i határidővel adatszolgáltatást kért a Párttól, amelyet azonban nem teljesített, vezetői szintű megbeszélést kezdeményezett a vizsgálat lefolytatása tárgyában. A 2009. január 19-én megtartott vezetői egyeztetésen a Párt képviselői január 28-ra vállalták, hogy az ellenőrzéshez szükséges a 2006-2007. évi gazdálkodási dokumentumokat rendelkezésre bocsátják, de nem tettek eleget az adatszolgáltatási kötelezettségnek. A helyszíni ellenőrzés 2009. február 9-i megkezdésekor a Párt pótolta az adatszolgáltatást, biztosítva ezzel a vizsgálat lefolytatását.

Az ellenőrzést az ÁSZ „Ellenőrzési Kézikönyve” szakmai szabályaira figyelemmel folytattuk le. Az ellenőrzési eljárások körében alkalmaztuk a helyszíni információszerzést, az összehasonlító adategyeztetéseket és elemző értékeléseket. Az ellenőrzési feladatok végrehajtását kockázatelemzéssel megalapozni nem lehetett, mivel a Párt az ellenőrzés előkészítése során megkért dokumentumokat nem biztosította. A kevés gazdasági tételszámra tekintettel a könyvviteli bizonylatokat teljes körűen vizsgáltuk. Az ellenőrzést a pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés módszertani szabályai szerint, a pártellenőrzésre kiadott segédletben foglalt egységes követelmények alapján végeztük.

A számvevői jelentés előzetes minőségbiztosítási és jogi felülvizsgálatot követően felelősségi záradékkal került kiadásra. A Párt képviselőjét ellátó két társelnök közül csak az egyik nyilatkozott, de a törvénytörtő mulasztásokra elfogadható magyarázatot nem adott.

A helyszíni ellenőrzés: 2009. február 9–12 között, a könyvelési feladatokat ellátó szervezet Budapest, Teréz krt. 36. szám alatti irodájában történt.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A Párt a **2006. és 2007. évi pénzügyi beszámolóit** nem készítette el, így a párttörvényben előírt határidőben és formában a Magyar Közlönyben sem tette közzé. A hatályos párttörvényi előírások a mulasztásokat nem szankcionálják, amelyre figyelemmel az ÁSZ támogatja a pártfinanszírozás átláthatóvá tételét szolgáló törvénymódosító javaslatok elfogadását².

A Párt a **számviteli szabályozási rendszerét** 2006. január 26-i hatállyal alakította ki. A számviteli szabályozásban elmulasztották a hatályos jogszabályokkal való törvényi összhang megteremtését, valamint nem vették figyelembe a gazdálkodási sajátosságokat. A számviteli politika a párttörvény előírásait figyelmen kívül hagyva szabályozta a beszámoló összeállítását, nem rendelkezett a zárlati feladatokról és határidejéről, nem határozta meg az egyéb bevételek fogalmkörét, a működési, a politikai és egyéb kiadások ismérveit. A pénzkezelési szabályzatot a számviteli törvény 2007. január 1-jétől hatályos előírásaira figyelemmel elmulasztották aktualizálni. A leltározási szabályzatot a pénzeszközök leltározási feladatait nem rögzítette. Az értékelési szabályzatot csak az egyik társelnök írta alá, így az nem tekinthető hatályosnak. A számviteli politikában rögzített kettős könyvvitelhez a törvényi előírás ellenére számlarendet nem készítettek. A számviteli törvény értelmében a mulasztásokért a Párt képviselőire jogosult társelnökök viselnek felelősséget.

A **kettős könyvviteli nyilvántartás** vezetéséről, a könyvviteli zárlat végrehajtásáról, a számviteli törvény és a számviteli politika rendelkezése ellenére a Párt a vizsgált időszakban nem gondoskodott. A 2006-2007. évi időszak könyvvezetési feladatait – a 2009. január 1-jén kötött megbízási szerződéssel foglalkoztatott – regisztrált számviteli szolgáltatóval utólag végeztették el, azonban a Párt társelnökei feladatkörében a főkönyvi könyvelés valódiságát nem biztosították, mivel 2006. évben 46%-ban, 2007. évben 97%-ban a könyvelés alapján szolgáló bizonylatok nem minősültek hitelesnek. A készpénzforgalomról szabálytalanul időszaki pénztárjelentést nem vezettek, bevételi és kiadási pénztár-bizonylatot nem állítottak ki, rendszeres pénztárzárlatot nem végeztek. A banki forgalom kivonatainak 2006-ban háromnegyede, 2007-ben teljes köre hitelesítés nélküli fénymásolat volt. Mindezek következtében a pénzkészlet záró állományának valódisága nem volt igazolt.

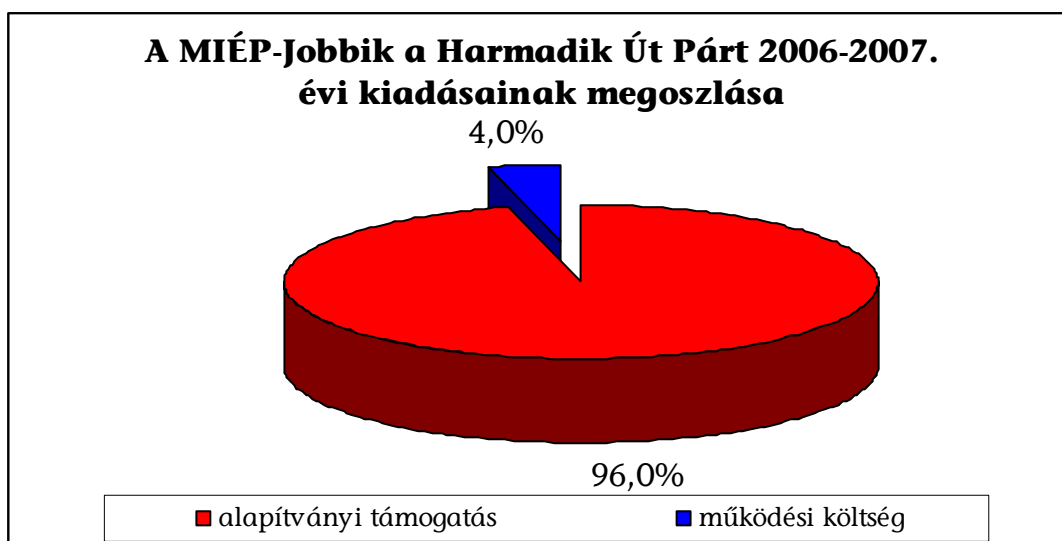
A **bizonylati elv és fegyelem** érvényesüléséhez a Párt nem szabályozta bizonylati rendjét, a pénzkezelés szabályszerűségéhez nem jelölte ki a kötelezettségvállalásra és utalványozásra jogosultak körét. A szabályozási hiányosságból fakadóan nem érvényesült a számviteli törvényben meghatározott feldolgozási

² A T/4190 számú törvénymódosító javaslat az ÁSZ kezdeményezésére tartalmazza „a beszámolási és/vagy közzétételi kötelezettséget elmulasztó, határidőt követően félévben belül nem pótló pártok bíróság általi megszüntetését, engedélyezve a társadalmi szervezetként való további működést”.

rend, nem tettek eleget a bizonylatolás alaki és tartalmi, valamint szigorú számadási kötelezettség követelményeinek. A Párt nem tartotta be a bizonylatok megőrzésére vonatkozó számviteli törvényi előírásokat sem, mivel nem tudta eredetiben bemutatni a bank- és készpénzforgalom könyvelési bizonylatait. A Párt alapszabálya értelmében a Párt törvényes működésének biztosítása a társelnökök feladata, így felelősek a számviteli törvény előírásainak megsértéséért.

A **bevéterszerző tevékenység** alapszabályban foglalt szabályozása összhangban áll a párttörvényben engedélyezett bevételi jogcímekkel, gazdálkodó tevékenységekkel. A Pártnál a nyilvántartások és a bizonylatok hiányában nem volt megítélhető a párttörvényben meghatározott tilalmak betartása.

A Párt a 2006. és 2007. évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvények alapján 22,1 millió Ft, illetve 37,9 millió Ft állami támogatást kapott. A Párt a 2006. évi országgyűlési képviseléválasztásokra 12,4 millió Ft jelöltarányos költségvetési támogatásban részesült, elszámolási kötelezettséggel, amelynek teljesítését nyilatkozatkérésre sem igazolták. Az alapszabály rendelkezése ellenére a közgyűlés nem állapított meg tagdíjfizetést, így ilyen jogcímen bevétele nem volt a Pártnak. Folyósámla kamatból és adományból jelentéktelen mértékű, évente 0,2% bevétel származott. A Párt vizsgált időszakban, alábbiakban ábrázolt együttes kiadásainak jelentős részét alapítványi támogatásra fordította, amelyre a közgyűlés költségvetést nem határozott meg az alapszabályban foglaltak ellenére.

A rendelkezésre bocsátott bizonylatok szerint a működési költségekből a 2006. évi választási időszakban felmerült anyagköltség és igénybe vett szolgáltatás együttesen nem érte el az 1,2 millió Ft-ot, így nem teljesülhetett a jelöltarányos normatív költségvetési támogatás cél szerinti felhasználása (a tételes bankforgalom vizsgálatnál visszafizetési tranzakciót nem talált az ellenőrzés). A Párt gazdálkodásának, működésének, valamint pénzügyi és számviteli tevékenységének **belső ellenőrzési** rendszerét hiányosan szabályozták. Az alapszabály a választott ellenőrző testület felállítását nem írta elő, a társelnökök feladatai közé rendelte a Párt törvényes működésének biztosítását, a gazdasági tevékenységek felügyeletét. A vezetői ellenőrzést nem szervezték meg, a felelősségi szabályok gyakorlását dokumentumok nem igazolták. A Pártnál a szabálytalansá-

gok kiküszöbölésére alkalmas belső kontrollrendszer nem működött, amiért az alapszabály szerint a társelnököket terheli a felelősség.

A helyszíni ellenőrzés megállapításának hasznosítása mellett az Állami Számvevőszék elnöke **felhívja**

a Párt társelnökeit

1. Tegyenek eleget a párttörvény 9. § (1) bekezdésében előírt éves beszámolási és közvételteli kötelezettségnek, megbízható és valós adatokkal pótolják a Párt 2006-2007. évi pénzügyi beszámolójának összeállítását, megjelentetését.
2. Módosítsák a kiadott számviteli szabályzatokat annak érdekében, hogy:
 - a) a számviteli politika a párttörvény 1. számú melléklete szerint határozza meg a beszámoló összeállításának rendjét és a főkönyvi számlák kapcsolatát;
 - b) a számviteli politika és a hozzá kapcsolódó pénzkezelési, leltározási szabályzatok tükrözzék a számviteli törvény 14. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gazdálkodási sajátosságokat;
 - c) a pénzkezelési szabályzat feleljen meg a számviteli törvény 14. § (8) bekezdésében foglalt hatályos előírásoknak.
3. Helyezzék hatályba az értékelési szabályzatot az alapszabály 18. §-ában foglaltakkal összhangban.
4. Rendelkezzenek a számviteli törvény 161. § (1) - (2) bekezdésében előírt tartalmú számlarendről, bizonylati rendről.
5. Érvényesítsék a beszámolók összeállítása és az azok alapjául szolgáló könyvvezetés során a számviteli törvény 15-16. §-ában szabályozott számviteli alapelveket.
6. Intézkedjenek, hogy a könyvvezetés az eszközökben és forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben mutassa, összhangban a számviteli törvény 159. § és 164. § (1) bekezdés előírásaival.
7. Szerezzenek érvényt a számviteli törvény 165-169. §-ban meghatározott bizonylati elv és fegyelem szabályai betartásának.
8. Gondoskodjanak az alapszabály 17. § (2) bekezdésre figyelemmel az éves költségvetés és a pénzügyi beszámoló közgyűlési jóváhagyásra való előterjesztéséről.
9. Szabályozzák a belső ellenőrzés rendjét, biztosítsák annak összehangolt működését.

az önkormányzati minisztert

Szólítsa fel a Pártot a 2006. évi országgyűlési képviselőválasztásra folyósított jelöltarányos támogatás elszámolására, valamint a fel nem használt támogatás központi költségvetésbe való visszafizetésére.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A PÁRT ÉVES BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGE

A Párt a vizsgált évek **gazdálkodási beszámolóit nem készítette el és a Magyar Közlönyben nem tette közzé.** Ezzel a Párt megsértette a párttörvény 9. § (1) bekezdésének előírását, amely szerint: *a pártok kötelesek minden év április 30-áig az előző évi gazdálkodásukról szóló beszámolót (zárszámadást) a Magyar Közlönyben, valamint saját honlappal rendelkező pártok a honlapjukon is – e törvény 1. számú mellékletében meghatározott minta szerint – közzétenni.*

Az alapszabály 17. § (2) bekezdése az Elnökség feladatai között rögzíti az éves beszámoló közgyűlés elé terjesztését.

2. A PÁRTNAK A BESZÁMOLÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁRA ÉS AZ AZT ALÁTÁMASZTÓ KÖNYVVEZETÉSRE VONATKOZÓ BELSŐ SZABÁLYOZÁSA, GYAKORLATA

2.1. A számviteli szabályozás rendszere

A Párt a számviteli törvény 14. § (3)–(5) bekezdés alapján 2006. január 26-ával kiadott számviteli szabályozása nem vette figyelembe a sajátos gazdálkodási adottságokat, körülményeket.

A párttörvény 1. számú mellékletében meghatározott éves beszámoló összeállításának rendjét a Párt hatályos **számviteli politikája** nem szabályozta, a párttörvénnyel összhangban álló beszámolási kötelezettséget nem írta elő. A beszámoló formájaként az egyszerűsített éves beszámolót határozták meg (a mérleg és eredmény-kimutatás típusaként az „A” változatot jelölték). Nem szabályozták az évközi és év végi zárlatok időpontjait, feladatait, az egyéb bevételek fogalmkörét, a működési, a politikai tevékenység és az egyéb kiadások körét, ismérveit. Rögzítették: a kettős könyvvezetés, a költségelszámolás módját, valamint a főkönyvi és analitikus nyilvántartásokért a számviteli rendért felelőst jelölték meg, akinek megbízására nem került sor.

A **pénzkezelési szabályzatot** a Párt elmulasztotta a számviteli törvény 2007. január 1-jétől hatályos 14. § (8) bekezdésében előírtak szerint aktualizálni. A könyvviteli adatokkal igazoltan, a Párt kizárólag pénzeszközökkel rendelkezett a vizsgált időszakban, amelyre azonban az eszközök és források leltárkészítési és **leltározási szabályzata** feladatokat nem rögzített. Az **eszközök és források értékelési szabályzatot** nem szabályszerűen adták ki, mivel azt az egyik társelnök nem írta alá.

A számviteli törvény 14. § (10) bekezdése értelmében a Párt képviselőjére jogosult társelnökök a felelősek a számviteli politika és kapcsolódó szabályzatai törvényi összhangjának megteremtéséért.

A számviteli törvény 161. § (1) – (2) bekezdésében előírt **számlarendet** a Párt nem készítette el, amelynek összeállításáért, folyamatos karbantartásáért a 161. § (4) bekezdése szerint a Párt képviselőjére jogosult személyek a felelősek.

2.2. A könyvvezetés gyakorlata, szabályszerűsége

A Párt számviteli politikájában rögzítette, hogy könyveit a kettős könyvvitel elveit és szabályait szerint vezeti. A Párt a számviteli politikában és a számviteli törvény 159. §-ában szabályozott könyvviteli nyilvántartás vezetéséről és a 164. § (1) bekezdésben előírt könyvviteli zárlatról a vizsgált időszakokban nem gondoskodott. A törvényben és a számviteli politikában rögzített előírások megsértéséért – a számviteli rendért felelős hiányában – a gazdálkodó képviselőjére jogosult társelnökök a felelősek.

A számviteli törvény 159.§ értelmében a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

A Párt a könyvelési tevékenység végrehajtására 2009. január 1-jével kötött megbízási szerződést külső vállalkozóval. A szerződés a 2006-2007. évi gazdasági események utólagos könyvelési feladatainak elvégzését nem tartalmazta, amelyet azonban a vállalkozó elvégzett. A könyvelés bizonylatai 2006. évben 46%-ban, 2007. évben 97%-ban fénymásolt, nem hitelesített példányok voltak, így nem érvényesülhetett a számviteli törvény 15. § (3) bekezdésben foglalt valódiság elve, amelynek értelmében *„a könyvvitelben rögzített tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük”*.

A Párt pénzforgalmát készpénzben és bankszámlán bonyolította, azonban a pénzkezelési szabályzatában kizárólag a házipénztári pénzforgalom nyilvántartás követelményeit határozta meg. A belső előírások ellenére 2006. és 2007. években pénztári bizonylatolás nem történt, bevételi és kiadási pénztárbizonylatokat nem használtak. A szabályzatban havi rendszerességgel elrendelt pénztárzárlatot nem végeztek, pénztárjelentést nem készítettek, nyilvántartások hiányában az előírt egyeztetésekre és éves zárlati feladatokra nem került sor. A pénzkezelési mulasztásokért – a számviteli rendért felelős hiányában – a Párt társelnökeit terheli a felelősség.

A banki forgalom utólagos könyvelésének bizonylatolása során sérült a számviteli törvény 165. § (2) bekezdésében foglalt bizonylat szabályszerűségére vonatkozó előírása, mivel 2006. évben a bankkivonatok 75%-a, 2007. évben a 100%-a hitelesítés nélküli másolat volt. A 2009. évi utólagos könyvelés során állították elő a készpénzforgalom bevételi és kiadási pénztárbizonylatait teljes körűen.

Az eredeti banki és pénztári bizonylatok hiányában a pénzkészlet záró állományok valódiságát nem igazolták a vizsgált időszakban.

2.3. A bizonylati elv és fegyelem érvényesülése

A bizonylati elv és fegyelem érvényesüléséhez a Párt nem készített **bizonylati rendet**, ezzel megsértette a számviteli törvény 161. § (2) bekezdés d) pontját. Ennek következtében a bizonylatok feldolgozási rendjét a Párt szabályzataiban nem határozta meg. A vizsgált évek bizonylatainak feldolgozása 2009. január-február hóban történt meg, így a számviteli törvény 165. § (3) bekezdésében a bizonylatok feldolgozási rendjére vonatkozó szabályok a gyakorlatban nem érvényesültek.

A számviteli törvény 165. § (3) bekezdése értelmében a bizonylatok feldolgozási rendjének kialakításakor figyelembe kell venni a következőket is:

a) a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, illetve bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor, az egyéb pénzeszközöket érintő tételeket legkésőbb a tárgyhót követő hó 15-éig a könyvekben rögzíteni kell;

b) az egyéb gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait a gazdasági műveletek, események megtörténte után, legalább negyedévenként, a számviteli politikában meghatározott időpontig (kivéve, ha más jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz), legkésőbb a tárgynegyedévet követő hó végéig kell a könyvekben rögzíteni.

A **bizonylatok alaki és tartalmi** kellékei teljes körűen nem feleltek meg a számviteli törvény 167. § (1) bekezdésében előírtaknak. Kötelezettségvállalót és utalványozót a Párt szabályzataiban nem jelöltek ki, és azt a gyakorlatban sem érvényesítették. A vizsgált években az összes bizonylatnál hiányzott az utalványozás és a könyvviteli nyilvántartásban történt rögzítés időpontja, valamint a pénztárbizonylatok egyikén sem történt meg az ellenőrzés igazolása és azokat a befizető, illetve a felvevő sem írta alá. A készpénz tényleges átvételét átadási bizonylattal támasztották alá.

A **szigorú számadású nyomtatványok**at a Párt nem tartotta nyilván, annak ellenére, hogy azt összhangban a számviteli törvénnyel a pénzkezelési szabályzatában meghatározta. A Párt megsértette a számviteli törvény 168. § szigorú számadási kötelezettségre vonatkozó előírásait, valamint a belső szabályzatában előírtakat sem érvényesítette.

A számviteli törvény 168. § (1) bekezdése szerint a készpénz kezeléséhez, más jogszabály előírása alapján meghatározott gazdasági eseményekhez kapcsolódó bizonylatokat (ideértve a számlát, az egyszerűsített adattartalmú számlát és a nyugtát is), továbbá minden olyan nyomtatványt, amelyért a nyomtatvány értékét meghaladó vagy a nyomtatványon szereplő névértéknek megfelelő ellenértéket kell fizetni, vagy amelynek az illetéktelen felhasználása visszaélésre adhat alkalmat, szigorú számadási kötelezettség alá kell vonni.

(2) A szigorú számadási kötelezettség a bizonylatot, a nyomtatványt kibocsátót terheli.

(3) A szigorú számadás alá vont bizonylatokról, nyomtatványokról a kezelésükkel megbízott vagy a kibocsátásukra jogosult személynek olyan nyilvántartást kell vezetni, amely biztosítja azok elszámoltatását.

A bizonylatok megőrzésére vonatkozó követelményeket a Párt számviteli politikájának 2.5. pontjában rögzítette, miszerint „a számviteli bizonylatok, beszámolók és nyilvántartások – a vonatkozó előírásoknak megfelelő – megőrzése a vezetés feladata”. A Párt az ellenőrzés részére nem tudta bemutatni a bank és készpénzforgalom könyvelés eredeti bizonylatait, ezzel megsértette a számviteli törvény 169. § (1)-(2) bekezdésében előírt megőrzési szabályokat.

A számviteli törvény 169. § (1) bekezdése szerint a gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, valamint az azt alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatot, továbbá a naplófőkönyvet vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 10 évig köteles megőrizni.

(2) A könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni.

A Párt társelnökei gazdálkodási felelősségi körükben felelősek a számviteli törvény hivatkozott előírásainak betartásáért.

3. A PÁRT BEVÉTELSZERZŐ, GAZDÁLKODÓ TEVÉKENYSÉGE

A Párt a gazdálkodását alapszabálya V. fejezet 20. §-ában szabályozta, melyben jogcím szerint meghatározta az állami támogatáson felüli saját forrásait. A szabályozás összhangban állt a párttörvény 4. § (1) bekezdésében engedélyezett bevételekkel, valamint a 6. § (1), (3) és (4) bekezdéseiben foglalt gazdálkodó tevékenységekkel.

A Párt 2006. és 2007. évi bevételei közül a Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló 2007. évi CXXVIII. törvény alapján 22,1 millió Ft, és a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló 2008. évi LXXVIII. törvény szerint 37,9 millió Ft költségvetési támogatásban részesült.

A választási törvény 91. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Párt 2006. évben 12,4 millió Ft központi költségvetési támogatást kapott – kizárólag dologi költségek fedezetére – elszámolási kötelezettséggel. A Párt a 2006. évi általános országgyűlési képviseléválasztást követően a választási törvény 91. § (4) bekezdésében és 92. § (2) bekezdésében előírt elszámolási és közzétételi kötelezettséget nem dokumentálta – a bankkivonatok tanúsága szerint – a fel nem használt támogatás visszafizetés a költségvetésbe nem volt.

Az elszámolás bizonyítására kért nyilatkozatra a Párt társelnökeitől válasz nem érkezett.

Az alapszabály II. fejezet 8. § (3) bekezdése a közgyűlés által megállapított tagdíjfizetést ír elő, amelyről testületi döntés nem volt, így tagdíj befizetés nem teljesült. Az alapszabályban meghatározott saját bevételi jogcímekek közül a Pártnak a 2006. évben 24 ezer Ft kamatból és 16 ezer Ft adományból, míg 2007. évben mindössze 75 ezer Ft kamatból származott forrása.

A Párt közgyűlése az alapszabály III. fejezet 16. § (2) bekezdésben foglaltak ellenére a vizsgált években költségvetést nem határozott meg, a 2006. és 2007. évi kiadásokra döntést nem hozott. A Párt működéséhez kapcsolódóan gazdálkodó tevékenysége során 2006. évben kiadásai 87,3%-át alapítványi támogatásra, 12,7%-át nyomtatvány, posta, hirdetés és bankköltségekre, 2007. évben 99,4%-át alapítványi támogatásra és 0,6%-át bankköltségre fordította.

A Párt nyilvántartásba vett kiadásai között 2006-2007. időszakában adó- és járulékkötelesnek minősülő kifizetést, természetbeni juttatást nem teljesített. Adóalanyként az Art. 31. § (5) bekezdése szerinti nullás bevallást nem nyújtott be, amely önellenőrzéssel pótolható.

A Párt bevételeinek és kiadásainak alakulását a főkönyvi könyvelés adatai részletezésében az alábbi összeállítás szemlélteti:

Megnevezés	2006. évi		2007. évi	
	Összege ezer Ft-ban	Megoszlása %-ban	Összege ezer Ft-ban	Megoszlása %-ban
I. BEVÉTELEK				
Állami támogatás	22 132	64,0	37 900	99,8
Választási támogatás	12 385	35,8	–	–
Adomány magánszemélytől	16	0,1	–	–
Kamat	24	0,1	75	0,2
Bevétel összesen:	34 557	100,0	37 975	100,0
II. KIADÁSOK				
Anyagköltség	27	0,3	–	–
Igénybevett szolgáltatások	1 166	11,8	–	–
Bankköltség	58	0,6	156	0,6
Alapítványi támogatás	8 575	87,3	25 250	99,4
Kiadások összesen	9 826	100,0	25 406	100,0

4. A PÁRT BELSŐ ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

A Párt gazdálkodásának, működésének, valamint pénzügyi és számviteli tevékenységének belső ellenőrzési rendszerét hiányosan szabályozták. Az alapszabály választott ellenőrző testület felállítását nem írta elő.

Az alapszabály III. fejezet 17. § (5) bekezdése szerint a társelnökök feladatai többek között a párt törvényes működésének biztosítása, gazdasági tevékenységének felügyelete, amelynek keretében a vezetői és a munkafolyamatba épített ellenőrzés kialakításáról nem gondoskodtak.

A pénzkezelési szabályzat 1.2. pontja értelmében a pénzkezelésre „a mindenkori egyszemélyi felelős vezető, valamint az általa meghatalmazott személy vagy személyek jogosultak”. A szabályzatban nem vették figyelembe a Párt működésének sajátosságait, ugyanis a vezetői feladatokat a két társelnök látja el. A **pénztárellelőri** feladatokat a pénzkezelési szabályzat 3.2. pontja rögzíti, oly módon, hogy „a pénzkezelés, a pénzkészletek állományának ellenőrzése a számviteli rendért felelős személy feladata”. A számviteli rendért felelős és a pénztáros kijelölését nem dokumentálták, az anyagi felelősségvállalási nyilatkozatokat nem mutatták be.

A Pártnál a szabálytalanságok kiküszöbölésére alkalmas belsőkontroll rendszer nem működött, amiért az alapszabály szerint a társelnököket terheli a felelőség.

Budapest, 2009. május „28”

